

Til

Folketingets Social-, Indenrigs- og Børneudvalg

1. maj 2019

Kære Social-, Indenrigs- og Børneudvalg

Selveje Danmark og Dansk Erhverv henvender sig til Folketingets Social-, Indenrigs- og Børneudvalg i forbindelse med behandlingen af lovforslaget om styrket behandlingsgaranti for personer med et stofmisbrug m.v. (L187 Forslag til Lov om ændring af lov om social service og ligningsloven).

Over 90 procent af alle døgnbehandlingspladser drives af ikke-offentlige tilbud

Godt 90 procent af alle §101 døgnbehandlingspladser leveres i dag af selvejende og private tilbud i henhold til Socialstyrelsens Databank. Selveje Danmark og Dansk Erhverv repræsenterer en række af de ikke-offentlige behandlingstilbud for stofmisbrugere og efterspørger, at kommunernes forpligtelse til at oplyse borgerne om frit valg tydeliggøres i lovforslaget.

Klar lovtækt om frit valg betyder ikke kendskab blandt brugere

Selveje Danmark har derfor i sit hørings svar til Børne- og Socialministeriet i januar 2019 understreget behovet for at kommunernes forpligtes til at informere borgerne om deres ret til frit valg af behandlingstilbud bliver skrevet direkte ind i loven. Ministeriet argumenterer i sit høringsnotat for, at borgerens ret til frit valg fremgår af loven, og at det derfor ikke er nødvendigt at tydeliggøre det yderligere. Men blot fordi borgerens ret til frit valg fremgår af loven, er på ingen måder det samme som, at borgerne har eller får kendskab til deres frie valg. Der er tale om udsatte borgere med et stofmisbrug, og som ofte lever et kaotisk liv uden det store overskud. Det er derfor urealistisk at kræve, at denne gruppe borgere selv skal være bekendt lovgivningen for at få viden om deres ret til frit valg.

Tværministeriel rapport: Borgerne kender ikke til frit valg

Den tværministerielle rapport *Undersøgelse af mulighederne for at forkorte behandlingsgarantien for personer med et stofmisbrug* fra oktober 2018 dokumenterer, at brugerrepræsentanterne ofte oplever, at kommunerne og de kommunale behandlingssteder ikke informerer brugerne om retten til frit valg, hvorfor brugerne ofte ikke kender til og anvender deres ret. Det er derfor af afgørende betydning for at borgerne kan få det tilbud, der matcher deres ønsker og behov, at kommunerne forpligtes på at informere borgerne om frit valg i forbindelse med stofmisbrugsbehandling. Det fremgår desuden af den tværministerielle rapport, at brugerne tillægger det frie valg stor betydning.

Bekymrende slækkelse af krav til kommunerne om at informere om frit valg

Selveje Danmark og Dansk Erhverv er på den baggrund også stærkt bekymret over, at teksten i lovforslaget er ændret fra en skal til en kan-bestemmelse vedr. kommunernes forpligtelse til at oplyse borgerne om frit valg i forhold til det forslag, som blev sendt i høring blandt interessenterne. I det tidligere lovforslag som blev sendt i høring, stod der i de almindelige bemærkninger at "Kommunen skal informere borgeren om behandlingsmuligheder, der kan udgøre alternativer

til den behandling, som kommunen tilbyder." I nærværende forslag er teksten "Kommunen **kan** informere borgeren om behandlingsmuligheder, der kan udgøre alternativer til den behandling, som kommunen tilbyder." (Selveje Danmark og Dansk Erhvervs fremhævning).

Ændringen kan synes lille og ubetydelig men bemærkningerne til lovforslaget er afgørende for, hvordan loven vil blive fortolket og dermed for, hvilken praksis der vil gøre sig gældende i forhold til borgerne. Derfor er det vigtigt, at Folketinget fastholder kommunens forpligtelse til at oplyse borgerne om deres ret til frit valg.

Kommunernes manglende information om frit valg skaber en uacceptabel konkurrenceforvriddning mellem de offentlige og private behandlingstilbud, da sidstnævnte i høj grad er afhængig af, at brugerne via kommunens information får kendskab til og kan benytte sig af det frie valg.

Ankestyrelsen: Kommuner opstiller kriterier for at visitere borgere til døgntilbud

Ankestyrelsen rapport: *Den sociale stofmisbrugsbehandling - Visitation til og indhold i behandlingen* fra 2019 dokumenterer, at kommunerne stiller krav til borgerne f.eks. om, at alle relevante ambulante tilbud i kommunens skal være afprøvet først, før kommunen vil visitere til et døgnbehandlingstilbud. Det på trods af, at kommunerne **skal** tilbyde døgnbehandling, hvis det er det, borgeren har brug for, sådan som både Børne- og Socialminister, Mai Mercado, og Rådet for Socialt Udsatte har påpeget. Selveje Danmark og Dansk Erhverv mener, at kommunernes tilgang undergraver borgernes retssikkerhed og deler Rådet For Socialt Udsattes synspunkt om, at der skal indføres sanktionsmuligheder over for kommunerne, hvis ikke kommunerne tilbyder borgeren døgnbehandling, når borgeren har behov.

Afspecialisering af stofmisbrugsbehandlingen

Rådet for Socialt Udsattes analyse af stofmisbrugsbehandlingen viser, at den intensive behandling af stofmisbrugere er under kraftig afvikling. Indskrivningen på døgnbehandlingstilbud er i henhold til Rådets analyse faldet med over 50 procent fra 2010 til 2017. Det kraftige fald i indskrivninger betyder, at døgnbehandlingstilbuddene har sværere ved at løfte opgaven med den fornødne kvalitet. Konsekvensen er, at borgeren får en mindre specialiseret indsats og risikerer ikke at få tilstrækkelig hjælp til at komme ud af sit misbrug.

Med venlig hilsen

Jon Krog
Branchedirektør,
Selveje Danmark
jkr@selveje.dk
T: 33746427

Rasmus Larsen Lindblom
Velfærdspolitisk fagchef,
Dansk Erhverv
rl@danskerhverv.dk
T: 3374 6293